

KOLOSI

Mi iya Pol siya mi biye om komii Rom hir miriyyin mi siya ta yokwowa ha wɔnkikin iikamim naingwo tibmiiyim om komii Kolosi hiranim simiiramɔn. Mi siya ta yokwowa inkam nwisɔ Tikikas mi Onisimas sowiir hauugi mi yo sowa kimidiniya iikamim naingwo tibmiiyim om Kolosi hiranim simiir ini hauuu. Pol siya hinina wakaewin kam nhirim niksisaeyim ini simaka hir nwowim mi iikamim naingwo tibmiiyim simiirin sima boɔnkim hinin Krais siya Adi Komii rani mi Jisis siir inig iir kipi hainan. Mi haningɔ nuwi wi iki paekwosimim mi dimin kirie kirie nhirim ninomor kouanim wi sim inigim sim ti hainanam. Mi simiir ogmwoim wi simiiram nwoki huim mi wi simiir siyu imiir nwoki apim. Mi inkamɔn Epafra nikuwiyin ha namɔn mi Pol siirin siya ini boɔnu hikim iikamim naingwo tibmiiyim om Kolosi hiranim simiir nimbiamim. Mi ta hiriinan sairsika Pol siya ta yokwowa saiir asi wɔnkikin, siya minam wɔnkikin ti niksisaeyaiyim simiir nikwowaisiigyim mi simiirin Krais siirgisiirarar boɔnim hinin iikamim naingwo tibmiiyim om Kolosiya hiriirin siya nikropकिन. Iriig.

Yokwowa Pol siya wɔnkiya Kolosi hiran iikam imiiram saeya

¹ Kara Polkin, kara Jisis Krais siir aposel inkamkin. Adi Komii krimiir Wanin siya biyar naingwokin kariiram kiwakiyamɔn aposel inkam nwowam mi siya kariirin saiirar nimbingin siir

mii aair mriiyamin. Kara mi kariir nomiiyau ieya Timoti ² ta yokwowa krira win hauugika iikamim Adi Komii siirim om Kolosi warauranim kimiiram. Nomiiyau miyikim yipiki Jisis Kraiis saika namasukikinim, krira kririir Adi Komiiyin siiram sriigi kimiirin wi siya nwoki hauuwim naingwobumbu mi wi iripa nwoki ongwomamair aeyim. Iriig.

Pol siya Adi Komii siir boin wadiekikin. Dimusi rani, iikamim om Kolosi hiranim sima Kraiis siir yai imiir wakaeyokna apkim

³ Mi krima inokininomokin Adi Komii siiram kwisboinanae mi krima Adi Komii siirin boin wadieki, ti Adi Komiiyin yipiki krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis Kraiis siir Adin. Dimusi rani, wim kima siir wakaeyokna apkim. Mi ti Adi Komiiyin yio krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis Kraiis siir Adgin. ⁴ Krima Adi Komii siir boin wadieki. Dimusi rani, krira hinina wakaeko iikamim sima hinina boinkim, kima Kraiis Jisis siir yai imiiram in a sibgu aingwo tibmii kinim mi kima iikam nhirim yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apiyim simiiram in a naingwokwonanaeyim mi kima simiirin in a mi whinkinsiis haiginuwim. ⁵ Dimusi rani, wim kima ti dimin kibi kibi imiir nwokwokini yipiki Adi Komii siya diriraerarkwokinim siir om hiranim kimiiram, kimiir hauuwam. Biya iya Adi Komii siir Yai Win Kibiya kimiiram waraur nita, kima saiir yaimwokiyaaimwowim bidiyar sibgu inomoknininim. ⁶ Mi bidi bidiniyar in iya kima ti dimin kibi iir wakaeya biigibi Adi Komii siya tirin iikam krimiir mi kima hiriir

yaingwo tiki yayim yim yai kaimwo imairgin mi ta Adi Komii siir Yai Win Kibiya kimiir bopwo waraurin wi nae sapi budi mi hinda tinda ti nu iirarin wi hiriyar ninyokii irkaki mi iikamim Adi Komii siir yai aiir wakaekii, mi yaiya wi simiir whinkinsiin haiginuwi. ⁷ Epafrasin krimiir inkam kibiyin, ti dimin taemin hinin kimiirin siya boimimauugin siya Adi Komii siiram in krimaka bi miriigin mi siya krimiirin ini hiriyar whinkinsiis haiginukripkaiyin Kraisiir yai imiir nanaakninkii haiginuwam. ⁸ Mi siya ha nitin kriiram mi siya krimiir ini boini, Adi Komii siir naeyuin simiirin siya whinkinsiis haiginuwi iikam nhirim simiiram naingwokwonanaeyim yipiki Adi Komii siir wakaeyokna apim. Iriig.

⁹ Mi iya krira ti dimin taeminim simiir wakaeyim mi krima inokinokin Adi Komii siiramar srinanaei iikam kimiiram in. Krira Adi Komii siiram in minam srii siya wi kimiir nwoki whinkinsiis haiginuwim mi ta hiriinan saiirsika kima wi haningin sibgu inokninkini dimin taeminim siya naingwowim kima wakaeyokna apam. Adi Komii siir naeyuin wi siyar hurworwokai haiginuwi kimiir kwoin imiirin mi kima siir dimin taemin imiirin wi haningin sibgu inomokninkini. ¹⁰ Mi ti digworaekwowim simiir inomokninkin digi mi kima ti dimin taemin imiirin wi haningi tiri. Mi kima ti miyim yipiki Adi Komii siya boinim kima tiram simiirin wa sibgu wakaeyokna api mi ta hiriinan saiirsika siya wi big nasmirwaiya asi nwowi kimiiram in. Mi ta hiriinan saiirsika kima iki mi kibi kibiyim wi asi mirii. Mi kima Adi Komii siirin wi haningi sibgu

inokninkini. ¹¹ Adi Komii siya kirie komiigakin mi siya digworaekwo whiekakim simiir tirim wi digar nwowi mi krira Adi Komii siiram in dimin minam kwis boini mi ha mi srui, siir kirieya siya wi kimiir hauwi mi iikam kimiirin wi saeya whinkinsiisi mi maigimaiga mi owamin kimiirin ti dimin biyie biyeyim sima tirka wandi. ¹² Kimiir kwoinim kwoin miyiki miyikin sasar dwo mi krimiir Adi Komiiyin siir boin wadieki. Siya siyargin wadie kimiir nwowaiginuuiyin mi ta hiriinan saiirsika kima dimin taeminim siya nimbiniim kimiiram kima haiyam wi simiir asi haii. Siya wi iikam kimiir hauugii mi krimiirin wi warar mi ink in hauugii ti digworaekwowim siir omanim yipiki wadie paeni hanin nuuyam mi dimin biyieki nwokai karamae nwowim. ¹³ Mi iya krima Setan siir aowa nwowa, krimiirin Adi Komii siya nanmaiwarkainakim mi ta hiriinan saiirsika krima wi siir yinisimin yipikin siya naingwokwonanaeyin wi siir aowa asi nwowi. ¹⁴ Adi Komii siir yinisimin krimiir dimin biyeyim simiirsi naokin mi krimiirin siya nanmaiwarkainakin Setan siir aowa nwosi. Mi ti hiriinan tirin mi siya krimiir dimin biyie imiirin asi haiyoprimdiyumiigikim. Iriig.

Krais siya Biyan Inkam Komiigin mi siya dimin taeminim krimiir whinkinsiis haiginuwam asi tiri

¹⁵ Mi krima Krais siir kigi, mi krima wa nwoki inokninkinim Adi Komii siya paning in. Dimusi rani, Krais siya Adi Komii siir hiriinanaigin yipiki iikam krima kig karamae nwowiyin. Siya ini sakisair ywowin mi dimin taeminim Adi

Komii siya nonkwokwowim ini siyar kigirkakin. ¹⁶ Dimin taemin whiekakim yim ini Kraisi siyar kigirkakim dimusi rani, dimin taeminim ninomor kouanim mi nuan ikim yim siya siyar nonkwokwoswokim. Digworaekwo whiekakim siya nonkwokwowim nhirim yim tisi krimar kigim mi nhirim krima simiir kig rani. Yim ti paekwosim mi naeyu minim mi digworaekwo nhir ikim yim sima. Adi Komii siyar tirkikin Kraisi siirin ti digworaekwo whiekakim simiir tiramin mi ta hiriinan saiirsika ti digworaekwo whiekakim yipiki nu iir nwowim mi kou nwo ikim yim Kraisi siir inig iir asi hainanprapraskikim. ¹⁷ Biya dimin taemin ima nwowa mi yio siya ha mi okin mi siya dimin taemin whiekakim simiir asi kigirkakin simiir maeyau imiirar sibgu okripkaiyim. ¹⁸ Siya ini iikamim yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apiyim ini krimiir mwonan ywowin mi nim krima ini siir piunan ywowim. Siya siyaargin dimin taeminim Adi Komii siya tiriyim iikam krimiir yipiki siir yai imiir wakaeyokna apiyim simiir bwamkibwamin. Kraisi siirin Adi Komii siyar hidninsiin idwokin yipiki biya niki aonamin mi siyaargin bigibi ninsiin idwokin ie hirankin mi ta hiriinan saiirsika siya iki dimin taeminim simiir kigiraowan inkam asi nwokin mi nu ninomor sowiir digworaekwowim simiir kigiraowamin inkam nwirki bi nwokin siir kouwin. Nningaki nninga kanga. ¹⁹ Tiki yayiyim yim yaimwowaargin. Dimusi rani, Adi Komii siya ha naingwokin siir yinisimin siya siirgisiiir i iirar kwirii iski. ²⁰ Dimin taeminim yipiki Adi Komii siir sau

omomnan nwowim, yim siya bidi yimbingiyim ti dimin taeminim mi iikam ikim, yipiki ti nu iir nwowim mi yipiki ninomor kou mi o ikim. Mi ta hiriinan saiirsika Krai siir nhieya yipiki paeyin hiiniya nriioninkinin si naokiinainiya saeyar nikworipukimaigim ti dimin biye imiirin mi ta hiriinan saiirsika simiirin kwoin whirua asi nwowaiginugin.

²¹ Mi biya iikam kima Adi Komii siiram bi naingwokim mi kima siir bi wakaeyokna apkim. Wim kima dimin biye tirkim. ²² Mi Krai siya paeyin hiiniya nriioninkinin si naokin. Mi ti hiriinan siyuuin Adi Komii siya kimiir asi tirkikin kwoin whirua saika nwowam. Krai siya tiriiginin iikam kimiirin iya siir piu aeya naonama saiir kirieni tirkin mi ta hiriinan saiirsika siya kimiirin asi tirkikin dimin whirki kimbu karamae Adi Komii siir whwonkamidan. Mi ta hiriinan saiirsika Adi Komii siya kimiir kwoin imiirin wi ha nwoki aingwowi kimiir kwoinim wadiekim dimin biye whirki bi kinyiskaigikim. Mi kimiirin wi dimin biye whir inkam nwirki swoki boin huriiyu rani. Nungaka. ²³ Mi kima Jisis Krai siiram hiriyyar naingwo tibmii kinanaei mi kimiir kwoinim whwowisa nwo karam nwowi mi kimiir naingwo tibmiya kirie hiriyyar nwokripkaii dimin whirki kinyiskai karamaeya nwowi mi kina karamae nwowi, Adi Komii siir yinisimin kimiirin wi siya niku nami Adi Komii siir whwonkam ida hiriir. Mi kima Adi Komii siir Yai Win Kibiya saiir wakaei mi kima wa nwokwokini ti dimin kibi kibi imiiram yipiki Adi Komii siya nimbiniim kimiiram. Mi ta Yai Win Kibiya Adi Komii siir

iikamim simiira ya ti nuin siirin hinda tinda bidi boinmimauu diga. Kara Polkin, an kara iriipi hiriinan ta Yai Win Kibiya saiirin iikam imiir bidiyar mi boinmimauuwa. Iriig.

Pol siya iikamim om Kolosi hiranim simiir whinkinsiis haiginugin

²⁴ Kara hik kimiirsiyar mi haigi wɪndi mi kariirin ha mi igbumbugi wɪndi mi kara pi maigimaigra mi owi. Biya Jisis Krai siya kariirin hinina boinkin, kariir iikamim, yipiki kariir piunan nwowim, simiir hika ya wi kimiiram niti kimiir piu imiir kimpipisu haiginuwam. Mi iiyim kara ta hiriinan hik aiir haiyin, ta hika biya Jisis Krai siya haiya saiir idwo swoki inkin haigingikin digidig simiir nwokiyam. Mi ta hiriinan saiirsika kara maigimaigra asi nwowi ti hik hiriinanim simiirsi haiyim kimpipisu. ²⁵ Biya kariirin Adi Komii siya nɛmbingikin siir yai kibiya saiir nanaakninkii haiginuwim mi ta hiriinan saiirsika, kara iikamim Adi Komii siir pugana saiirim simiir asi whinkinsiis haiginugim inkamin nwɛrni miriyyin mi iikam nirmi whinkinsiis haiginuwiyyin siir hiriinan. ²⁶ Biya ta yaiya saiir yaimwokiyaimwowa ya iikamim simiirsi haigiprakaigim. Mi tariinanin Adi Komii siya ta siir yaiya saiir yaimwokiyaimwowa ya siir iikam imiir bidi yisiimauuwim. ²⁷ Siya krimiir nisiimauuwam naingwokin yipiki siir iikamim mi krɛma ta yai kibikikibi imiirimɛn wa nwoki sibgu inokninkinim mi wi iikamim Isrel simiir pugana saiir karamaeyim wi simiir nwoki whinkinsiis haiginuwim. Mi ti yayim yipiki niki

haigiprakaiyım yım tı sım Kraıs siya ini ini hanın kımıir kwoın imıir kwırıi idwokaiyın iikamım yıpiki Juda iikam tani mı ta hırıinan saiirsika, kım mairgımairga asi nwokım mı wım kım iya Adi Komii siya hauuwana siir dimın mıyık mıyık imıir, sımıiram nwokwokıni mı siya wı kımıir hainanprapraskii. ²⁸ Mı ta hırıinan saiirsika, iikam krıma iki omom omomım sımıir asi nami sımıirın Kraıs siir yai aıir boınmımauwam. Krıma sımıirın hınına boın, sım dimın biyıeyım sımıir kwoınau nwokaiyım sımıirın digımıi haimriyıugig. Mı krıma sımıirın Kraıs siir yai kibi kibi imıir dıisiıımauu. Mı krıma tı dimın hırıinanım sımıir tıri mı krıma wı iikamım sımıir tıri sım wakaeyokna apam Kraıs siir yai imıir sım tıra saiir hırıinan. ²⁹ Kara tı dimın taemınım sımıirın sıbgu sıbgu asi tıri mı ta hırıinan saiirsika sım Kraıs siir yai kibi kibi imıir asi sıbgu wakaeyokna api. Kariir kwoının Kraıs siya kiwıir haıgın mı kara tı dimın taemın imıir asi tırkın. Iriig.

2

Kolosi kımıir iikamım sım yai bibiyeyım priyiksasaeyım sımıirın digımıi haimriyıugig

¹ Kara ha naıngwowi wım kım tı dimın taemın imıirın ina nınoknınkınım. Kara kımıiram naıngwokın mı kara dimın taemın kasa bı tırkın kımıir whınkınsııs haıgınıuwam iikamım om Kolosi hıranım mı iikamım om Leodisianım mı iikam nhırım yıpiki bıyanım mı tariinanın ikım yım kariir whwonkam iir bı kıgım. ² Kara tı dimın taemınım sımıirın ta hırıinan saiirsi tırkın

kimiir kwoinim wi wadie nwoki sibgu owim mi kima irni nwinriyam naingwokwonanaei mi kimiir kwoinim dimin taemin imiiramin sibgu naingwowi mi ta hiriinan saiirsi kima Adi Komii siir asi wakaeyokna apkim kima tira saiir hiriinan. Kara ha naingwowi kima Krai siir digworaekwowim yipiki Adi Komii siya haigiprakaiyim biya simiir ninokninkinim. Mi ti dimin taeminim Krai siirgisiirim yim ti dimin taeminim biya Adi Komii siya haigiprakaiyim yim sima mi tariinan yim bidi yanaakninkiiyiyim. ³ Jisis Krai sasairgin yaimwokiyaime boini bwamkibwamin dimin taemin whiekakim simiir bwamkibwam imiir.

⁴ Kara kimiirin ti dimin taeminim Krai siirim simiir boinimauuwi mi ta hiriinan saiirsika iikamim wi kimiir kwoin imiir kiyai rani, iki simiir yai bibiyeyim priiyiksasaeyim simiir. ⁵ Kara kimaka mi o kamaeka windi, kara kimiiramin ina mi aingwowin. Kara ha naingwowi kima ini wadiyar nwowim mi ta saiirsika kima Jisis Krai siiram nhami nhami paninsi yaingwo tibmiisi. Mi ta hiriinan saiirsika, kara kimiiramin maigimaiga asi nwowi. Iriig.

Krīma mi Krai siya krīma ini kwoin whirua nwowim mi krīma iki niksīsae yai bibiyeyim simiir kipi wakaeyokna ap.

⁶ Biya Krai siiram kima naingwo tibmiiya saiir hiriinan mi tariinanin kima kwoin whirua saika dwo. ⁷ Mi kima saika wi nwiruwar nwowiskii, paemiiyim pae iir nonkworinuwiyin nu aowa op nae min kiyaiyam mi iiyin paeyinim omaka aiir nonkwowini ikim ini simiir hiriinan ywowim mi ti

h̄riinan s̄ima t̄irim sāika s̄ima n̄inkiamasuim,
ȳipikin paemii īiyin paeyinan nwowin k̄ima
Krais siir yai k̄ibiya ȳipiki b̄iyya k̄rima niki
boinmauuwa saiir saiira wakaeyokna apnanae mi
mairgimairga Adi Komii siiram dwo. Dimusi rani,
dimin taeminim siya t̄irkiyim kimiir simiirsika.

⁸ K̄ima, k̄imasiyar mintaraona. K̄ima iikam
nhirmiyam k̄ipi kiwaki s̄ima nitam mi kimiirin iki
yai bibiyeyim kwoinki priinaingwo boiniyim,
kimiir boinmimauuwam kimiir kwoin imiir
kiyaiyam mi simiirin kimiir niksisaeyim. Mi ti
iikam h̄riinanim yim yidiwi wanwiyaemi yayim
mi dimin biyie biyeyim nuan uridyu bibiyeyim
simim sim boinikim. Yim s̄ima Krais siir dimin
taeminim simiir bi boinmimauuwikim. ⁹ K̄ima
simiir yai bibiyeyim simiir k̄ipi wakaeyokna
ap. Dimusi rani, Krais siya ini Adi Komii siir
h̄riinanar swoki owin mi dimin taeminim Adi
Komii siirim yim ini Krais siir kwoin arar haigi
okaiyim. Mi yim ti digworaekwowim yim krimiir
n̄isiimauugim hinin Adi Komii siya paningin.

¹⁰ Mi ta h̄riinan saiirsika, k̄ima Jisis Krais sāika
namasuwi mi k̄ima wi siir digworaekwoki
naokinguguninkini mi k̄ima wi kirieya ȳipiki Adi
Komii siya hauuwa kimiir wi saiir kirie karamae
nwo rani. Mi ti dimin taeminim ninomor kouanim
mi nuan ikim dimin taeminim ȳipiki ti nu iirar
nwowirkakim hinda t̄inda yim Jisis Krais siya bidi
ikworipukimaigiyim.

¹¹ Mi iikamim s̄ima kimiir miois imiir k̄itiyopnir
hai karamae nwowa kimiirin saeya bi mi
iisiimauugim wim k̄ima Krais siirgim. N̄ingaka.
K̄ima mi Krais siya wim k̄ima ini piu kwiruwa
iripar ywowskiyim mi wim k̄ima dimin biyie

imiirin digiumii bɔdi haimriyugigim. Mi ta siir kima wakaeyokna apa saeyairga kimiir nɔsiimauwa hiniin wim kima Krai siir wakaeyokna apikim, kima ti siyiun miois kitiyopnir haiyin si bi napikim. Nɔngaka. ¹² Biya iya inkamim op baptaisiyim ya tariigina ya ini Krai saika naonamnan ywowa mi sima kimiirin pa haingikaigii. Mi iya sima kiriirin op hiranki swoki kibokiinaiiniyim mi kima ha namikwomaiyuiwym, ya tariigina ya ini Biyan Adi Komiiyin yipiki Krai siir hidninsiin idwowin siir kirieya ini saiir hiriinan ywowa mi siya kimiirin saikar nankin kininsiin idwokikin. Dimusi rani, kima siir yai imiiram naingwo tɔbmii kɔngim. ¹³ Biya kima dimin biyie tirkim mi kima kimiir kwoin imiirar napkim mi ti dimin biyie hiriinanam iikam kimiirin biyie sima nwowaiginugim mi kima siyiun. Mi iikam kimiirin Adi Komii siya kininsiin idwokin Krai saika mi kima kwoin win asi haigim. Dimusi rani, dimin biyie biyeyim kimiir kwoinawu nwokaiyim yim siya bɔdi haiyoprindiyumiigiyim ti kamim simiir miois imiir kitiyopnir haiyim simiirin wi miois sima kitiyopnir haiya wi saeya nwowaiginu rani, Adi Komii siir yinisiim nwowamin. Nɔngaka. Kima Adi Komii siir yinisiimin wi ta miois kima kitiyopnir haiya wi saiirsi nwo rani. Nɔngaka. ¹⁴ Dimusi rani, Jisis Krai siya paeyin hiiniya nironinkinin siir naokin mi ti yayim yipiki siyu Komii siya boinhuriyuiwym kimiir, kimiir dimin biyie imiirsi yim Adi Komii siya bɔdi haiyoprindiyumiigiyim. Yim ti yayim, yim saika bɔdi yinkan aonamim. ¹⁵ Adi Komii siya bɔdi ikwowaisiigiyim yiu

bibiyeyim mi dimin taeminim kiriekakim ti nu iir nwowim ti diminin Kraisi siya tirin siir kirieni, paeyin hiiniya nironinkinin si ninkin irinugiyin mi simiirin siya bidi ikwowaisiigiyin iikam imiir nisiimauuwam hinin siya kirie komiigakin mi yim sima ini ninga ywowim. Iriig.

¹⁶ Mi ti siyiu komii siir yaiyim yipiki ha boiniyim nim krima miyik rani mi ha daonam yim bidi digiyim. Mi ta hiriinan sairsika, inkam nwirki kimiir hidi Judami siyiu komii si kima wi siir yai kipi wakaeyokna siya kimiirin uruwai siyaowai mi nae minim sim boini. Ningaka. Mi siyiuin nae miniyin kima naeyin mi op min kima kwiyaeyim mi iyim piu kima mi siisiyim kima simiir kipi wakaeyokna ap mi Adi Komii siir inigin kipi mi hainan mi bwanin siir iyim bwan winki nitanim simiir nikriyim yipiki kima hainani Adi Komii siir mi iya Judakim siiskuwakiya piu dimin taemin whir tir karamae nwowiya aka mi dimin taemin nhirim ti hiriinan nwo ikim mi sima kimiirin wi ti Juda simiir siyiu komii iirsi hid rani. Ningaka. ¹⁷ Yim ti digworaekwowim yim ini aknainan ywowim yim krimiir brougae wanwiyaeyim simiir nisiimauugim. Yipiki wi mhoiia nimbiamy yim dimin kungikun imairgim Kraisi siya tiranim. Kraisi siya ha nitin simiirin kimidiniya siya ini tirni mi ti dimin taeminim biyanim yim ini inig karamae ywowim. ¹⁸ Kima iki iikam nhirim yipiki kimiir hidim simiir yai imiir kipi wakae. Dimusi rani, yim sima ti hinina boinkim, wim kima Adi Komii siir bi wakaeyokna apikim. Dimusi rani, wim kima Adi Komii siir paekwosimin siir inig iir bi

hainankim. Ti hariinanam simiir kipi wakae! Yim sima ha boinkim ti dimin taeminim nhwo sima whinkigim iikam krimiirin ha ninokninkinkim nim krima simiirar hainanikim. Yim sima pi niksisaekim mi sima simarin hinina boinkim yim sima inigak iikam tani yim sima Adi Komii siir paekwosimni inig hainanikim mi ti iikam biye biyeyim yipiki nantamyiriyiriyim yim sima simiir kwoin imiirarar napikim. ¹⁹ Mi ti iikam hariinanam yim Krais saika iripa bi namasugim. Krais siya ini mwonan ywowin mi nim krima iikamim saika namasuwim, nim krima ini siir piunan ywowim. Piu aiirin mwo ieyar whinkinsiis haiginu mi kiu mai minim mi kip ikim yim ini iripar yinkiamasuim. Mi iikamim naingwo tibmiiyim yim ini piunan iripa bidi yinkiamasuim. Dimusi rani, simiirin Adi Komii siya hauugin siir kirie aiir.

Krima naonami wi Krais saikar waiyayokiyokii

²⁰ Iikam kima, krais saika bidi yaonamim mi kimiirin rirmiia siya bidi ywowaiginugiyin ti dimin biye biyeyim ti nuin siirim simiirsi mi kima ti dimin taeminim ti iikamim nuanim sima napam naingwowyim simiir kipi wakaeyokna ap mi ta hariinan saiirsika Adi Komii siya wi hinina boini simiirin sima wadiekim. Mi kima dimin taeminim iikamim nuanim sima napiyim simiir simiira dimusi wakaeyokna apkripkai? Mi kima iikamim simiir siyu komiyyin siir yayim simiir dimusi wakaeyokna api yipiki ha boinim, ²¹ kima dimin sim whir kipi swoki tirsran mi dimin sim whir kipi swoki pikomyaskii sran mi simiirin kipi mi ae. Nngaka. ²² Yim tiriiginim yim

inkamni ara yaigim yim Adi Komii siir hiranki bi nitkim. Krimiiirin nae Adi Komii siya hauugin mi krma simiirin kipi boinwaeyo. Niingaka. Krma simiirin ha dae! ²³ Mi ti siyiu komiiyin yio krimiir kwoin iir kiyaigin krma ha nwoki aingwowim yim wadiekim mi krimiirin wi sima nwoki whinkinsiis haiginuwim paekwosim simiir inig imiir hainanam mi dimin taeminim krimiir piugi tiram naingwowiyim simiir nwoki kikitimdinuwim mi krma wi krimiir piu imiir nwoki onkwobumbuninkinim mi yim ti dimin taemin hininim yim wi krimiir whinkinsiis haiginu rani, ti dimin biyie biyeyim krimiir kwoinawu nwokaiyim simiir nikwowaisiigim. Niingaka. Iriig.

3

Adi Komii siya kimiirin Kraiis saika ninkin hidninsiin idwokikin omwaiwaiyayokiyokiyim

¹ Biya Kraiis siya naonama siya krimiirsi naonamkin mi siirin Adi Komii siyar swoki hidninsiin idwoki omwai waiyam. Tiriiginin yio ti hinigin iikam krimiirin Adi Komii siyar hidninsiin idwokikim omwai swoki waiyayokiyokiyam mi Kraiis saika nwowam. Mi ta hiriinan saiirsika, kimiir biyan siyiuin yio bidi digiyin mi kima dimin taeminim nuanim wi simiiram kipi naingwo mi kima dimin taeminim Adi Komii siir om hiranim simiiram daingwo simiir wakaeyokna apam, maeyauwa Kraiis siya nidwowiya Adi Komii siir ina iniiga saiir kingiin hir mi Adi Komii krimiir Wanin siir kirieya ini siyar nonkwowa mi dimin taeminim yim

ini siyar kigirkakim. ² Kima dimin taeminim Adi Komii siir om hiranim simiiram daingwo, kima dimin taeminim ti nuin siirim simiiram kipi naingwo. ³ Kima dimin taeminim siir omin ninomor kou hiranim siir hir nwowim simiiram daingwo. Dimusi rani, kima dimin taemin biyie biyeyim yipiki biya kima napim simiirsi bidi yaowim mi iikam kimiirin Adi Komii siya bidi hidninsiin idwowim Krais saika mi kima saika ini nwiruar ywowskiyim mi kima ini kwoin winkakar ywowim mi kimiir kwoin winin yio ini Adi Komii siyar kigriraowin siir naeyuni. ⁴ Krais siya krimiirin minam tirkin krima saika iripa nwowim mi mhoiia siya wa swoki iti mi siya wi siya siyar nanaakninkinaei mi krima wi saika nwowi mi krima saika nwowi mi krima wi Adi Komii siir dimin kibi kibi imiir haii. Iriig.

Kima kwoin win bidi haiyim mi kima dimin miyyik miyyik imiirarar dap

⁵ Wim kima yaeya kwoin win bidi haiyim mi kima kimiir kwoin imiirin sibgu sibgu kintimdinu dimin biyie biyeyim kima naingwowyim kima tiram yipiki ti nu iir nwowyim simiirsi. Kara ti dimin taemin hininim sim boini. Dimin taeminim iikam kima naingwowyim kima tiram, hii prinanae prinanae mi kam sima sima ninwoanwona iripa piu mi dimin biyie biyeyam kigmair mi dimin taemin biyie whiekakam naingwokwo, dimin taeminim inig hainaniyim sim hanin nwowim Adi Komii siir igsop aiir nokwokairinam. ⁶ Mhoiia iikamim yipiki siir yai aiir wakaeyokna ap karamae nwowim simiirin wi Adi Komii siya tioidwomaii. Dimusi rani, sima

dimin biyie tirkim, ti kara boinim kimiir simiir tirkim.

⁷ Mi biyarin wim kima kimiir kwoin imiirar napkim mi kima dimin biyie bidiya mi tirim ti iikamim yipiki wi mhoiya Adi Komii siya tiodwomai. ⁸ Mi tariinanin kima simiirin digumii haimriyugig mi ti dimin taemin hiriinanin yim hindara dinangrimigig. Irika nwirikan io whwonkam kipi nanao mi io kipi inwo anwo mi kimiir yopii adim mi iikam nhir ikim simaka kipi inkwaomwarki boin mi kima yai bibiyie kipi boin mi dimin taemin biyie nhirim ti simiir hiriinanin simiir kipi mi tir. ⁹ Mi dimin taeminim kima boiniyim irni nwirni kipi priiyiksasae. Dimusi rani, wim kima ti dimin biyeyim simiirin digumii bidi haimriyugigim tiriiginim kima tirim iya kima Adi Komii siir niki wakaeyokna ap karamae nwowa saiir. ¹⁰ Dimusi rani, tariinanin kima ini inkam win ywokiyim. Adi Komii siya kimiirin iripa bi tirkim siya kimiirin yapa yapa tirkim mi kimiir kwoininim siyar kisisaena haigiraraowi mi kima iikam miyik asi nimbiam mi wi Adi Komii siir hiriinan asi nwowi mi ta hiriinan saiirsika kima siir asi sibgu inokninkini kima tira saiir hiriinan. ¹¹ Ti dimin taemin miyik miyikim Adi Komii siya tirim kimiir simiirsi, yo dimin komii rani, iikamim Grikmi piugana saiirim mi Judami piugana saiir ikim mi yipiki simiir mioisim mi kitiyopnir haiyim mi yipiki mi kitiyopnir hai karamae mi owim mi sima skuramar mi amka windi mi sima skuram mi am karamae mi oka windi mi sima digworaekwoki mi aokingugu nankaigi windi mi sima paeprikabar

mi oka wɛndi, yim tiriiginim yim dimin komii rani. Mi diminkidiminin inigakin yio ti si, Krais sasairgin inigakin mi yio siya iikam yipiki siiram naingwo tibmii kɛniyim ini hanin simiir kwoin imiir kwirii idwokaiigin. Iriig.

¹² Adi Komii siya kimiir bɛdi yimbinin siir iikam nwowam mi siya kimiiramɛn nhami nhami naingwokwonanae rani. Mi ta hiriinan saiirsika, kɛma iki iikam nhirim simiiram naingwokwonanaei mi simiirin dimin miyiki miyik iirar tirhaiginu. Kɛma kimamar kipi naingwona hinin, kɛma inigak iikamkim. Mi kɛma kimamarin hinina daingwo, inig karamae iikamkim mi iikam nhirim simiiram kiwaki sima simiir kwoin imiirar napim ti dimin taeminim simiirsi mi wim kɛma ti siirsiyin hinina daingwo kimiir kwoinin yio hindara dinan itkinki mi nhirmaka kipi ninkinwaomwarkii boin simiirin simiir siyɛu iirar kigninkin tirki. ¹³ Mi kimiir inkam nwirin siya dimin biyie inkam nwirni tiri mi yio ti hiriinan siyɛuin yio ti digi mi kɛma siir dimin biyie imiir haiyoprindiyɛumiigi. Mi kimiir dimin biyie biyeyim yim Biyan Inkam Komii Jisis Krais siya bɛdi haiyoprindiyɛumiigiyim. Mi ta hiriinan saiirsika, wim kɛma iriipi hiriinan ti hiriinan siyɛu kaimwowin siirar timi tir, iki iikam nhirim kɛmaka ninkinyaeyaowiyim simiir dimin biyeyim simiir timi haiyoprindiyɛumiigi. ¹⁴ Iki dimin taemin kibi kibiyim simiir kouin ini naingwokwonanae saeyar ywowa tariigina ya ini biigibi saeyar ywowa. Mi ta naingwokwonanaeya iki digworaekwo kibi kibi nhirim simiirin ini saeyar kakprinonkwowim. Tariigina ya ini

pɔuwopnan ywowa, pɔuwopa inkamki kikogiya yɔɔsa siya kaiya saiir kikogrɔnuwam. Mi ti dimɔn hɔriinanɔn ini nwɔrniyam naɔngwɔwiyɔn yɔo ini pɔuwopnan ywowa yɔpiki iikam imiir whɔnkɔnsiis haigɔnuwana kwoɔn whɔrua sɔma nwowam. ¹⁵ Krɔmiirin Kraiis siyar tɔrkikɔn irika nwɔrika nongwomamaɔr aeyamɔn mi krɔma ti hɔriinan dimɔnim ti krɔmiir tɔr nwokaiyɔm sɔmiiram kiwaki. Mi yɔm ti dimɔn taemɔn hɔnɔnim yɔm dimɔn whoɔmoni rani. Biya kɔmiirin Adi Komii siya nɔkɔunakɔm mi kɔmiir kwoɔnim siya kiyaiyɔm mi ta hɔriinan saiirsika kɔma wɔ pɔu kwɔruwa asi nwowi mi wɔ Kraiis siir dimɔn taemɔn imiir asi haii kɔmiir kwoɔn imiir whɔnkɔnsiis haigɔnuwam irɔpa nongwomamaɔr aeyam. Mi kɔma wɔ boɔn wadieki. Dimusi rani, ti sɔmiirsika. ¹⁶ Mi Kraiis siir yayia ini hanɔn kɔmiir mhi kwoɔnau kwɔrii idwokai kɔni mi kɔmiir kigɔrkaki mi mhoɔiya kɔmiirin wɔ sɔma whɔnkɔnsiis haigɔnuwi irni nwɔrni whɔnkɔnsiis haigɔnuwiya Adi Komii siir dimɔn taemɔn imiir yɔpiki kɔma boɔnmɔmauwɔm iikam nhɔrmi mi kɔma nɔkim dimɔn taemɔnim sɔmiirsi saiir hɔriinan. Kɔma Adi Komii siir boɔn wadieki mwaɔiyɔm yokwo sam hɔr nwowɔm kɔma waowiyɔm sɔmiir hɔriinan mi mwaɔiyɔm kɔma mi waowiyɔm omaka Adi Komii siir inɔg hainaniya saiir hɔr sɔmiir hɔriinan mi kɔma mwaɔiyɔm kirɔe kɔmiir kwoɔn imɔa nwokrɔpkaiyam wao. ¹⁷ Mi dimɔn taemɔnim kɔma tɔriyɔm mi kɔma boɔni ikɔm mi dimɔn taemɔnim kɔma tɔriyɔm, yɔm Biyan Inkam Komii Jisɔs Kraiis siir nɔkrigɔm. Kɔma Adi Komii siir boɔn wadieki dimusi rani, dimɔn kibi kibiyɔm yɔpiki Kraiis siya tɔrim kɔmiir sɔmiirsika. Iriig.

Iikamim nonkwonam mi simiir yinisirim ikim simiir boinka

¹⁸ Mi wim kima wigim yipiki kamkak nwowim, kima dimin taeminim kimiir kam ima boiniyim simiir wakaeyokna. Tiki siyiu hiriinanin yio ini ywowin. Dimusi rani, wim kima Biyan Inkam Komii Krais siir yai wakaeyokna apkim.

¹⁹ Mi wim kima kamim kimiir wig imiiram daingwokwonanae. Simiirin biye kipi nwo mi dimin taeminim kima tiriyim kima simiirin yai biye wara kipi boin. ²⁰ Mi wim kima yinisirimim wim kima kimiir yopii adim simiir yai imiirar wakaeyokna. Dimusi rani, yim ti dimin taemin hiriinanim yim Biyan Inkam Komii Adi Komii siya big nasmirwaiya simiiram nwowi. ²¹ Mi wim kima adim, wim kima kimiir yinisirimim simiir hindara kipi nokwao boin mi simiir kwoin imiir kipi kiyai maigimaigra nwo karamae sima nwowam mi simiir grabaiginu karamae nwowam. Iriig.

²² Mi wim iikamim yipiki iki kamim inig komii komiigakim simiir miriyyim umir min hai karamae nwowiyim, kima kamim kimiir kigriraowiyim simiir whwonkam ida ara kipi mirii iya sima kimiir kigriraowiyim inokinokin kima mi wadie imiirarar mirii. Dimusi rani, kima tiriiginim yipiki kimiir kigriraowiyim simiiraram mirii rani mi kima ha tir tani simiirin. Dimusi rani, wim kima pi boriisopi Biyan Inkam Komii siya maigimaigra kimaka nwo karam nwowim.

²³ Kima iikamim simiiraramar mirii rani. Wim kima Biyan Inkam Komiiyin Jisis Krais siiram mirii. Mi ta hiriinan sairsika, kima kimiir mi imiirin sibgu donkworinu miriikripkai. ²⁴ Kima

dimin miyyik imiirar tir. Dimusi rani, wim kima ina ninokninkinim mhoiyya omin ninomor kou hiranin Adi Komii siya kimiirin wi bimbuiwi tirwin tani biya siya nimbina siir yokwo aiir saiir hiriinan. Mi ta hiriinan saiirsika, kima ti nu iirin miyim sibgu sibgu mirii. Dimusi rani, wim kima inokinokin Biyan Inkam Komii Jisis Kraisiiram mirii mi ta hiriinan saiirsika sibgu sibgu asi mirii. ²⁵ Mi iikamim yipiki dimin biyie tiriyim, mhoiyya simiirin wi dimin biyie Adi Komii krimiir Wanin siya tirhaiginuwi. Dimusi rani, ti dimin taemin imiirsika. Mi siya iikam whiekakim simiiram in hiriinanar mi aingwowin mi siya krimiir whiekakar in wi hiriinankinar hidi. Iriig.

4

¹ Mi wim kima kamim bi nwowiyim kima ti iikamim yipiki kimiir miriyim simiir sibgu tir. Dimusi rani, kima ina ninokninkinim kimiir Biyan Inkam Komiiyin kimiir kigirkakiyin siya ini siir om iir nwowin mi kimiirin ini siyar kigriraowin. Iriig.

Iikamim nhwo Adi Komii siiram kwisboiniyim simiir boinka mi ti siyu hiriinanin ti kima tirin yio ini ywowin

² Kima Biyan Inkam Komii Adi Komii siiram hiriyyar kwisboinanae. Kipi digi. Mi iya kima kwisboiniyim nhwo mi kima dimin taeminim kima boinanin simiirin sibgu sibgu daingwo omok boin mi siir boin wadieki. ³ Mi iya kima nhwo kwisboiniyim Biyan Inkam Komii siiram kima iikamim tiranin krimiiram warar srii

siiramın minam, krımiir whınkınsiis haiginıuwım mi nım krıma wa nwoki kiwakiyım Krais siir yai aiir boınmımauwamın. Mi ta hiriinan saiirsika iikamım wı simiir nwoki wakaeyoknam. An kara maeyauwa mi biye mırıiya saiir tir asi hugripkikikali. Dimusi rani, an kara siir yai imiir boınmımauugin. ⁴ Kima Adi Komii siiramın minam kwisboınki kariirın wı siya nwoki whınkınsiis haiginıuwım Krais siir yayım simiir sibgu boınmımauwım biya kara niki boınmımauwa simiir iikam imiir saiir hiriinan Adi Komii siya boınkiya kariir saiir hiriinan.

⁵ Mi dimın taeminım kima tiriyım, iikamım yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna ap karam nwowiyım simaka, kima sibgu daıngwo omok. Mi kima ii kwira hinına tiram kipi kiwaki, dimının wadie nwokaram nwowiyın siir tiram dimusi rani, kimiir iyım hoıngak nwo rani. ⁶ Mi dimın taeminım kima boınmımauwım simiir yım wadiekım, yım ini waım naeyım kima naeyım simiir idwo nikrınkıniyım ini simiir hiriinan ywowım. Mi hiriınanki nuwi, ti dimın taeminım iikam ima srıiı kimiir mi kima wa sibgu inoknıknın boınkii simiirın. Iriig.

Pol siya Tikikas Onisimas sowiir nikropkiko

⁷ Kara Tikikas siirın kimiiram minam nikropkikın siya dimın taeminım kara tirım wı kimiir nwoki boınmauwım. Siya krımiir nomıiyau kibikın yipiki kara naıngwokwonanaeyın. Siya inkam wadiekın mi kariir dimın taemin siya whınkınsiis haiginıugin mi siya mi kara krımiir Biyan Inkam Komii siir mi aiirın krırar mırıigo. ⁸ Kara siir bidi

yikropkiyin kimiiram mi ti dimin taeminim wi siya boinmimauuwi kimiirin. Mi siya kimiirin wi min boinmimauuwi dimin taeminim krɪma tirim simiir mi ta hiriinan saiirsika kimiirin wi maigimairga siya nwowaiginuwi. ⁹ Mi kara Onisimas siirin saika bidi yinkin ikropkiyin kimiiram waraur. Onisimas siya krɪmiir nomiiyau kibigin mi siya kimiir inkam nwirkin. Mi iya sowa nimbini mi dimin taemin whiekakim krɪmiir tir nimbimbiiyamim wi sowa nini boinmimauuni. Irig.

¹⁰ Aristakas, yipiki ti kanaka tir ninkin hugripkiikikaiyin maeyaua mi biyie miriia sair, siya mi Mak siya sowa kimiir nokboinmamaigiko. Kima ina ninokninkinim Makin yio Banabasni nomiiyaugin mi biya kara kimiirin ti hinina boinmaugin siya niti kima siirin wi sibgu kigrirao. ¹¹ Josua yipiki siir inig whirin ha dapiyin Jastas, yio kimiir mi okboinmamaigikin. Kamim nwoimginwoimuwaigim Juda simiir piugana saiirim yipiki Krai siir yai aiir sibgu wakaeyokna apiyim mi kariirin sima whinkinsiis haiginugin Adi Komii siir dimin taemin imiir tiramin mi kariirin maigimairga sima nwowaiginugin.

¹² Epafrasin yio kimiir mi okboinmamaigikin. Yio siya om Kolosiyan inkamkin mi siya Krai Jisis siir mi aiir miriigin. Mi inokinokin siya Adi Komii siiramar kwisboinanaeikin kimiir kirie haiginuwam. Mi kimiir kwoinim wi kirie nwoki owim ti dimin taeminim Adi Komii siirim simiiram mi ta hiriinan saiirsika wi haningi sibgu inokninkini dimin taeminim Adi Komii siya

naingwowa kima wakaeyokna apam. ¹³ Kara ti dimin taeminim simiirin ina sibgu inokninkinin mi kara simiirin pa boinmauugi kimiirin. Siya iikam kimiiram nhami nhami bi mirinanaekin mi iriipi hiriinan iikamim Leodisia hiranim mi Hirapolisan ikim. ¹⁴ Mi Lukin krimiir paowai min udi inkam kibiyin mi Dimas siya, sowa kimiir nokboinmamaigiko.

¹⁵ Mi kara nokboinmamaigini haninaka wi kima nokboinmamaigi iikam imiirin yipiki nomi-iyauim om Leodisia hiranim simiiram. Sima mi Nimpa saeya mi iikamim yipiki saiir omaka hir haingiriyu owim Adi Komii siir inig iir hainanim simiir warar nokboinmamaigi. ¹⁶ Mi ta yokwowa maeyaua ti yai ima nwowa kima simiir mwain dignaowidi mi kima simiirin wi iikamim Adi Komii siirim om Leodisia hiranim wi simiiram hauugi mi yim wi sima mi mwainim. Mi ta yokwowa kara hauugiya simiiram mi ya wi kimiiram swoki hauugii mi kima wi kimiir om hir nikini mwainuwim. ¹⁷ Mi kima Akipas siirin hinina boin, siya miya Biyan Inkam Komii siya boinkiya siir siya miriyam siya saiir mirii mi siya saiirin hiriyar digig.

¹⁸ Kara Polkin, tiki yayim yim kariir ingar nonkwowinkikin, ti kimiir nokboinmamaigiyim. Kima simiirin kipi naingwo owouu, an kara ini maeyaua mi biye miriya ini saiir tirar niki hugripkikikaiyin. Kara hinina naingwowa Adi Komii krimiir Wanin siir naingwobumbuwa wi kimakar nwowi. Iriig.

Yai Win Kibiya
The New Testament in the Sepik Iwam Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Sepik Iwam long
Niugini

copyright © 1989 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Sepik Iwam (Iwam, Sepik)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

5350dc83-93b2-5000-9c98-dcdb728ba84f